

Lekcja 8

23 lutego

Szatan- pokonany wróg

Część I: Przegląd lekcji

Tekst przewodni: Ap 12,11.

Cel studium: Ap 12 obejmuje całe dzieje chrześcijaństwa i daje wgląd we wszechświatowy bój stojący za ziemskimi konfliktami.

Wprowadzenie: Ap 12 przedstawia dzieje starotestamentowego i nowotestamentowego ludu Bożego w czterech etapach: (1) okres przed narodzeniem Chrystusa, kiedy Izrael jest symbolizowany jako kobieta (Ap 12,1-2), a szatan zostaje po raz pierwszy wypędzony z nieba (Ap 12,3-4); (2) narodziny, wniebowstąpienie i intronizacja Chrystusa z ukazaniem wojny w niebie widzianej w świetle ukrzyżowania Chrystusa (Ap 12,5.7-11); (3) historia Kościoła chrześcijańskiego między dwoma przyjściami Jezusa ze szczególnym zwróceniem uwagi na prześladowania w okresie średniowiecza (Ap 12,6.13-16); (4) doświadczenie reszty w czasie końca w ostatnich dniach historii świata (Ap 12,17).

Tematy lekcji: Lekcja i tekst przewodni wprowadzają następujące tematy:

I. Co się dzieje, kiedy nowe postacie pojawiają się w *Apokalipsie Jana*?

II. Charakter wszechświatowego konfliktu.

III. Zastosowanie zasady „dzień za rok”.

IV. Biblijna koncepcja reszty.

V. Świadectwo Jezusa.

Praktyczne zastosowanie:

1. Jak świadomość wszechświatowego konfliktu wpływa na nasz sposób patrzenia na świat w sposób pozwalający nam dostrzec w nim sens i cel?
2. Jakie znaczenie ma wszechświatowy konflikt dla naszego zrozumienia charakteru Boga?

Część II: Komentarz

Ap 12 przedstawia dzieje i doświadczenie Kościoła od narodzin Chrystusa (Ap 12,5) po ostateczny kryzys w dziejach świata (Ap 12,17). W ten sposób przygotowuje scenę do przedstawienia w *Apokalipsie Jana* wydarzeń czasów końca jako głównego przedmiotu począwszy od Ap 13 (zob. szczegóły Ap 13 w następnej lekcji).

Rozwinięcie głównych tematów lekcji 8:

I. Co się dzieje, kiedy nowe postacie pojawiają się w *Apokalipsie Jana*?

W *Apokalipsie Jana* występuje ważny wzorzec literacki. Kiedykolwiek nowa postać pojawia się w narracji, autor przerywa narrację i podaje wizualny opis tej postaci oraz uchyla rąbka jej dotychczasowych dziejów. Ta „stopklatka” często pomaga czytelnikowi rozpoznać tożsamość postaci. Po takim wprowadzeniu postać zostaje wpleciona w bieg szerszych dziejów.

W Ap 1 Jezus pojawia się jak postać w wizji po raz pierwszy (Ap 1,12-18 [wcześniej jest tylko wymieniony w Ap 1,5.9]). Następuje wizualny opis (Ap 1,12-16) i fragment Jego dotychczasowej historii (Ap 1,17-18), a następnie Jego działania w następnej wizji (Ap 2—3). W Ap 11 dwaj świadkowie są przedstawieni podobnie (Ap 11,3-6), po czym opisane jest ich działanie w kontekście wizji (Ap 11,7-13) owe postaci pojawiają się na początku Ap 12 (Ap 12,1-4). Najpierw następuje wizualny opis kobiety (Ap 12,1) i fragment jej historii (Ap 12,2). Następnie podobnie zostaje przedstawiony smok (Ap 12,3-4). Dopiero potem opisane są działania obu postaci w kontekście samej wizji (Ap 12,5-9). Chłopiec z Ap 12,5 nie jest przedstawiony w wizualnym opisie, przypuszczalnie dlatego, że został przedstawiony wcześniej w innej postaci (Ap 1,12-18).

II. Charakter wszechświatowego konfliktu.

Wojna w niebie jest opisana militarnym językiem. Jest to język „walki” (Ap 12,7 [gr. *polemos*]) i „bojowania” (gr. *polemēsai, epolemēsen*). Te greckie słowa zazwyczaj opisują konflikt zbrojny. Jednak mogą one zostać użyte także w figuratywny sposób, by podkreślić dramatyczność sporu i werbalnej niezgodności (Jk 4,1). Przy uważniejszym zbadaniu walka w niebie okazuje się bardziej walką na słowa niż militarnym konfliktem. Świadczą o tym cztery zasadnicze dowody w Ap 12.

Po pierwsze, smok zmiata trzecią część gwiazd z nieba swoim ogonem (gr. *oura*). Ogon w *Starym Testamencie* symbolizował proroka nauczającego kłamstwa (Iz 9,15). Po drugie, smok jest zdefiniowany w Ap 12,9 jako „wąż starodawny”, co wyraźnie nawiązuje do kłamstw o Bogu wypowiedzianych przez węża do Adama i Ewy w ogrodzie (Rdz 3,1-6). Po trzecie, w Ap 12,10 czytamy, że smok/szatan został zrzucony z nieba jako „oskarżyciel braci naszych”. To jego oskarżycielskie słowa, a nie fizyczny atak, spowodowały, że został wyrzucony. W końcu smok/szatan zostaje pokonany „przez krew Baranka i przez słowo świadectwa” (Ap 12,11). Tak więc walka w Ap 12 to nie militarny konflikt, ale walka na słowa i poglądy.

III. Zastosowanie zasady „dzień za rok”.

Zasada „dzień za rok” jest ważna dla poprawnej interpretacji prorocत्व apokaliptycznych. Zasada ta brzmi: „W prorocत्वach apokaliptycznych okresy czasu podane jako dni mają znaczenie symboliczne i należy je rozumieć jako rzeczywiste lata”. Zasada ta nie jest podana wprost w *Piśmie Świętym*. Jednak *Biblia* podaje nam wzorzec wskazując ekwiwalentność symboliczną dnia odpowiadającą rzeczywistemu rokowi. W Lb 14,34 40 dni spędzone przez zwiadowców w ziemi obiecanej poprzedzające bunt Izraelitów przełożyły się na karę w postaci 40 lat pobytu na pustyni. W Ez 4,5-6 prorokowi nakazano leżeć jeden dzień za każdy rok nieposłuszeństwa Judy i Izraela. W Kpł 25 pojęcie tygodnia zakończonego szabatem zostaje rozszerzone z dni na lata. Izraelici mieli uprawiać ziemię przez sześć lat, a siódmego, szabatowego roku mieli pozwolić ziemi „odpocząć”. W Dn 9 jest mowa o 70

„tygodniach” jako 490 rzeczywistych latach. Tak więc koncepcja roku szabatowego także podkreśla powiązanie dnia z rokiem w czasach biblijnych.

Ale kiedy należy interpretować prorocze „dni” jako rzeczywiste lata? Należy rozważyć kilka zasad z tym związanych. (1) Jako że prorocтва apokaliptyczne, takiej jak w *Księdze Daniela* i *Apokalipsie Jana*, są pełne symboli, należy rozważyć przypisanie symbolicznego znaczenia podanym w nich liczbom. (2) Liczby lat podawane według zasady „dzień za rok” są często wyrażane inaczej niż w potocznej mowie. Na przykład, nikt nie powie, że jego dziecko ma 1260 dni czy 42 miesiące, a tym bardziej 2300 wieczorów i poranków! (3) Jeśli w sekwencji proroczych wydarzeń dane prorocтво ma sens wtedy, kiedy dni liczy się jako lata, to tak należy je liczyć. Na przykład, w Dn 7 każda z czterech bestii oznacza imperium, które panowało dziesiątki czy setki lat. Jednak gdy pojawia się potęga najbardziej nieprzyjazna Bogu, panuje zaledwie 3,5 „czasu” czyli roku (Dn 7,25). Z perspektywy kresu dziejów jasne jest, że ten niezwykle proroczy okres Dn 7 należy interpretować zgodnie z zasadą „dzień za rok”.

IV. Biblijna koncepcja reszty.

Lud Boży uczestniczący w finalnym konflikcie został nazwany „resztą” (gr. *loipōn*) w Ap 12,17. Pierwotne znaczenie „reszty” to „ocaleni z nieszczęścia”. Z powodu powodzi, trzęsienia ziemi czy podboju plemię czy lud mogą zostać zupełnie zniszczone. Przetrwanie reszty dawało nadzieję, że plemię czy lud może się w przyszłości odrodzić i odzyskać dawną wielkość (zob. Iz 1,9). W *Starym Testamencie* pojęciu „reszty” przypisywano także znaczenie moralne czy duchowe. Reszta była „wierzącą mniejszością”, przez którą Bóg mógł ostatecznie uratować ludzkość przed wyginieniem pomimo obecności grzechu i zła w świecie (Rdz 7,23).

Tak więc w *Starym Testamencie* pojęcie „reszty” było stosowane w trzech różnych znaczeniach. (1) *Reszta historyczna*. Była to grupa, która przetrwała karę Bożą w przeszłości, np. jak Judejczycy wygnani do Babilonu albo pozostali przy życiu w kraju. Taka grup jest widoczna, łatwa do nazwania i policzalna. (2) *Wierna reszta*. To pojęcie odnosi się do tych w danej reszcie historycznej, którzy dochowali wierności Bożemu przesłaniu i misji w danym okresie historycznym. Są to ci, których Bóg zna jako wiernych Jemu (2 Tm 2,19). Nie zawsze są oni tak widoczni jak reszta historyczna (1 Krl 19,14-18). (3) *Reszta eschatologiczna*. Składa się ona z tych wszystkich, którzy pozostaną wierni Bogu w czasach końca (Jl 2,31-32). Ta eschatologiczna reszta składa się z tych, którzy będą „mogli się ostać” (Ap 6,17) i „wytrwają do końca” (Mt 24,13).

Apokalipsa Jana wyraźnie nawiązuje do co najmniej dwóch rodzajów reszty. Wierna reszta w Tiatyrze to ci, którzy przetrwali odstępstwo tego okresu (Ap 2,24). Eschatologiczna reszta w czasie końca wyłoni się tuż przed końcem czasu łaski (Ap 11,13; 12,17). Bożym celem jest, by ta ostateczna reszta wiernie przygotowała świat na powtórne przyjście Jezusa, podobnie jak Jan Chrzciciel przygotował świat na pierwsze przyjście Chrystusa.

V. Świadectwo Jezusa.

Jedną z cech reszty w Ap 12,17 jest to, iż stanowią ją ci, którzy „mają” (gr. *echontōn*) „świadectwo Jezusa” (gr. *tēn martyriōn Iēsou*). To znaczy, że przez Jana Bóg zapowiedział, iż w czasach ostatecznych odrodzony zostanie dar prorocтва podobny do tego, jaki otrzymał Jan (Ap 1,2). Takie znaczenie „świadectwa Jezusa” znajduje potwierdzenie w starannym porównaniu Ap 19,10 i Ap 22,8-9. Ci, którzy zachowują świadectwo Jezusa w Ap 19,10, zostali nazwani „prorokami” w Ap 22,9. Adwentyści dnia siódmego są przekonani, iż dar ten wypełnił się w działalności Ellen G. White.

Część III: Praktyczne zastosowanie

1. *Jak świadomość wielkiego boju między dobrem a złem wpływa na twój sposób postrzegania świata? Jakie byłoby twoje życie, gdybyś nie posiadał takiej świadomości?* Wszechświatowy konflikt zdecydowanie odpowiada na trzy wielkie filozoficzne pytanie: (1) Skąd się wzięliśmy? (2) Dokąd zmierzamy? (3) Po co tu jesteśmy? Świadomość wielkiego wszechświatowego konfliktu nadaje sens i znaczenie temu, co robimy, łączy nas z czymś większym niż my sami i pozwala nam z ufnością patrzeć w przyszłość, gdyż upewnia nas, że jesteśmy bezpieczni w rękach Boga.

2. *Jakie jest znaczenie niebiańskiej wojny w naszym obrazie Boga?* Bóg jako strona wszechświatowego konfliktu priorytetowo traktuje miłość i ofiarność, a także poszanowanie dla wolności swoich stworzeń, a zatem nie przymusza, ale jest cierpliwy, starając się dostarczać przekonujących dowodów. Z drugiej strony, szatan usiłuje wygrywać przy pomocy prześladowań (przemocy) i zwiedzeń (kłamstwa). Wyrzucenie szatana w Ap 12,9-10 oznacza, że zastępy niebiańskie nie traktują już poważnie jego kłamstw, a jego argumenty utraciły cię wiarygodności, tak iż nie ma już dla niego miejsca w niebie.

Nasz obraz Boga w znacznym stopniu decyduje o tym, jak żyjemy i postępujemy. Jeśli wierzymy, że Bóg jest surowy i skłonny do osądzania, to sami się tacy staniemy. Jeśli zaś znamy Boga jako łaskawego i ofiarnego, będziemy się do Niego upodabniać pod tym względem. Nieuchronnie stajemy się podobni do Boga, którego czcimy.